

Historia urbanistyki I - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia urbanistyki I
Kod przedmiotu	02.1-WI-ArchP-HUI-S21
Wydział	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
Kierunek	Architektura
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. inżyniera architekta
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- prof. dr hab. inż. arch. Wanda Kononowicz - dr inż. Alena Kononowicz

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę
Wykład	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

- Celem w zakresie wiedzy jest zapoznanie studenta z historią budowy miast europejskich od czasów antycznych do końca epoki renesansu, w aspektach czynników oddziałujących na kształtowanie miast: -politycznego, -społecznego, -gospodarczego, -warunków przyrodzonych, -technicznego, -warowności, -obyczajowo-prawnego i kompozycji urbanistycznej.
- Celem w zakresie umiejętności jest nauczanie studenta pozyskiwania informacji z literatury oraz innych źródeł, a także analizowania, rozpoznawania interpretowania i wartościowania układów urbanistycznych historycznych miast lub ich fragmentów, jak również formułowanie wniosków.
- Celem w zakresie kompetencji personalnych i społecznych jest przygotowanie studenta do samodzielnej oraz zespołowej pracy studialnej i projektowej w szczególności związanej z rewitalizacją zespołów urbanistycznych oraz wyrobienie świadomości społecznej roli architekta.

Wymagania wstępne

Formalne: zaliczenie przedmiotu Historia architektury powszechnej.

Zakres tematyczny

Program wykładów:

- Czynniki miastotwórcze. Założenia urbanistyczne w epoce kultury kreteńskiej i mykeńskiej.
- Założenia urbanistyczne w starożytnej Grecji w okresach: archaicznym, klasycznym i hellenistycznym. Okręgi święte, miasta, agory, akropole, budowle publiczne.
- Miasta starożytnego Rzymu. Dominacja czynnika militarnego w procesie kształtowania miasta. Zagadnienie centuriacji. Fora, budowle publiczne.
- Upadek Rzymu. Osadnictwo wczesnośredniowieczne w Europie. Miasta średniowieczne. Typy miast, elementy planu, fortyfikacje.
- Osadnictwo wczesnośredniowieczne na terenach Polski. Reforma urbanistyczna, miasta lokacyjne, prawo miejskie. Elementy planu miasta, rynki, budowle miejskie, fortyfikacje.
- Miasta w Europie epoki Odrodzenia. Miasta idealne, traktaty urbanistyczne. Fortyfikacje nowożytne. Miasta w Polsce XVI-XVII w. Jurydyki. Kalwarie.

Program seminariów:

W czasie zajęć seminaryjnych, skorelowanych z tematyką wykładów, dokonywana jest analiza porównawcza oraz odręczne szkice szczegółowych przykładów założeń urbanistycznych charakterystycznych dla poszczególnych epok, pod kątem: rozplanowania, funkcji i kompozycji.

Miasto greckie a castrum romanum. Teatr grecki a teatr rzymski. Agora a forum. Osadnictwo wczesnośredniowieczne. Typy planów miast średniowiecznych. Rynki w mieście średniowiecznym i renesansowym. Fortyfikacje średniowieczne i nowożytne. Plany i realizacje miast renesansowych w Europie zachodniej i w Polsce.

Metody kształcenia

Metody podające:

wykłady problemowe realizowane są w sposób konwencjonalny z wykorzystaniem urządzeń audiowizualnych.

Metody poszukujące:

seminaria realizowane są w sposób interaktywny, jako studia przypadków, z prezentacjami audio-wizualnymi i dyskusją, bazującą na analizie porównawczej. Ponadto student sporządza odręczne szkice analizowanych przykładów, w celu wyrobienia umiejętności syntetycznego ujmowania charakterystycznych cech kompozycji urbanistycznej.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie historię architektury i urbanistyki, architekturę współczesną, ochronę dziedzictwa, w zakresie niezbędnym w twórczości architektonicznej, urbanistycznej i planistycznej;	B.W2	kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia
W zakresie umiejętności absolwent potrafi integrować wiedzę z zakresu różnych obszarów nauki m.in. historii, historii architektury, historii sztuki i ochrony dóbr kultury podczas rozwiązywania zadań inżynierskich;	B.U1	obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
W zakresie umiejętności absolwent potrafi dostrzegać znaczenie pozatechnicznych aspektów i skutków działalności projektowej architekta, w tym jej wpływu na środowisko kulturowe i przyrodnicze;	B.U2	kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do formułowania opinii dotyczących osiągnięć architektury i urbanistyki, ich uwarunkowań oraz innych aspektów działalności architekta, a także przekazywania informacji i opinii;	B.S1	konspekt	Ćwiczenia
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do rzetelnej samooceny, formułowania konstruktywnej krytyki dotyczącej działań architektonicznych i urbanistycznych.	B.S2	kolokwium	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady:

Student zdobywa zaliczenie z oceną w randze egzaminu na podstawie obecności na wykładach oraz zdanego kolokwium.

Seminarium:

Student oceniany jest za całokształt pracy, obecność na zajęciach, aktywność, zaangażowanie oraz systematyczność.

Warunkiem zaliczenia jest: udział studenta w dyskusjach problemowych, analizujących - prezentowane w czasie zajęć - historyczne rozwiązania urbanistyczne oraz złożenie arkuszy z syntetycznymi szkicami, wykonywanymi synchronicznie. Oceniana jakość podania oraz umiejętność trafnego rozpoznania i szybkiego uchwycenia charakterystycznych cech kompozycji urbanistycznej.

Zasada ustalania oceny:

Oceną osiągniętych efektów kształcenia z wykładu jest zestawienie kryteriów na podstawie listy obecności oraz oceny z kolokwium zaliczeniowego (wg skali ocen).

Oceną końcową z seminarium jest wyliczenie na podstawie: listy obecności, oceny za złożone szkice (będącej średnią ocen z poszczególnych etapów) oraz oceny za aktywność na zajęciach, analizy przed grupą.

Literatura podstawowa

1. Benevolo L., *Miasto w dziejach Europy*, red. J. Le Goff, Warszawa 1995;

2. Bogucka M., Samsonowicz H., *Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej*, Wrocław 1986;

3. Grimal P., *Miasta rzymskie*, Warszawa 1970;

4. Gutkind E.A., *International History of City Development*, t. I-VII, New York 1964 – 1972;

5. Kalinowski W., *Zarys historii budowy miast w Polsce do połowy XIX wieku*. Toruń 1966;

6. Książek M., *Zarys budowy miast średniowiecznych w Polsce do końca XV wieku*, Kraków 1996;

7. Mumford L., *The City in History. Its Origins, Its Transformations, and Its Prospects*. Harmondsworth 1975;

8. Ostrowski W., *Wprowadzenie do historii budowy miast - ludzie i środowisko*, Warszawa 1996;

9. Parnicki - Pudełko S., *Architektura starożytnej Grecji*. Warszawa 1975;

10. Tołwiński T., *Urbanistyka*, t. 1: *Budowa miast w przeszłości*, Warszawa 1947;

11. Wróbel T., *Zarys historii budowy miast*, Wrocław 1971;
12. Zarębska T. , *Teoria urbanistyki włoskiej XV i XVI wieku*. Warszawa 1971;

Literatura uzupełniająca

1. Bernhard M.L., *Sztuka archaiczna*, Warszawa 1989;
2. Bernhard M.L., *Sztuka grecka IV wieku p.n.e.*, Warszawa 1974;
3. Bernhard M.L., *Sztuka grecka V wieku p.n.e*. Warszawa 1975;
4. Bernhard M.L., *Sztuka hellenistyczna*. Warszawa 1980;
5. Bogdanowski J., *Architektura obronna w krajobrazie Polski. Od Biskupina do Westerplatte*. Warszawa 1996;
6. Münch H., *Początki średniowiecznego układu miejskiego w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem Śląska*. „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki”, t. V, 1960, Z. 3;
7. Pudęłko J., *Działka lokacyjna w strukturze przestrzennej średniowiecznych miast śląskich XIII wieku*. Kwartalnik Architektury i Urbanistyki, t. 9, 1964, z. 2, s. 115-137;
8. Pudęłko J., *Rynki w planach miast Śląska*. „Kwartalnik, Architektury i Urbanistyki”, t. 4, 1959, Z. 3-4, s. 235-263;
9. Ulatowski K., *Architektura starożytnej Grecji*. Warszawa -, PWN, Poznań 1962;
10. Wąsowicz A., *Zagospodarowanie przestrzenne antycznych miast greckich*, Wrocław 1982;

Uwagi

Sala wykładowa i seminaryjna z możliwością zaciemnienia powinna być wyposażona w sprzęt audio-wizualny, tablice do pisanie i prezentowania plansz.

Zmodyfikowane przez dr inż. arch. Alicja Maciejko (ostatnia modyfikacja: 27-09-2021 07:30)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ